

Özgürlük ile nefret söylemi arasındaki İslam

Mürtetler (dinden dönen) idam edilmemeli fakat dine karşı hakaret suç sayılmalıdır, diyor İranlı din adamı Mohsen Kadivar.

Öncelikli olarak Kuran'ın ilkelerine dayalı ve peygamber geleneğine bağlı sünnetten oluşan İslamiyet ile İslam hukuku yani Şeriat odaklı İslamiyet arasında bir fark olmalıdır. İkinci dinde ifade özgürlüğü tanımlanmıştır. İkincisinde ise bu özgürlükler birçok sınırlanmış alanla karşı karşıyadır.

1. Şeriatla ifade özgürlüğü ile ilgili sınırlamalar

Şeriat temelli İslamiyet'te mürtetler idam edilir. Dini değerlerin aşılması ya da alaya alınması da ölümlü cezalandırılabilir. Bazı hukukçular neyin dini aşılması ya da dinle dalga geçmek sayılacağı ve bunların nasıl cezalandırılması gerektiği konusunda halka bırakır. Bu tip durumda [Ta'zir](#) gibi cezalar ve dini kurallara zorla uyma cezası ile dini yasaklardan sakınma cezası da uygulanabilir. Diğer din ve görüşlerin, hatta farklı İslami mezheplerin ve Müslüman düşünürlerin propagandasını yapmak zararlı görülebilir ve bundan ötürü cezalandırılabilir. Aynı şekilde kitap ya da diğer tür kültürel ürünleri basmak da böyle bir propaganda olarak görülebilir.

?fade Özgürlü?ü Platformu

Thirteen languages. Ten principles. One conversation.

<https://freespeechdebate.com/tr>

2. ?slam'daki ifade özgürlü?ünün temelleri

Öte yandan, ?slam Kur'an de?erlerine ile peygamber ve ailesinin sünnetine dayanan ?slam a?a??da de?erlere inan?:

a) ?slam kendisini hakiki ?lahi bir din olarak görse de, di?er dinlerin ve dü?üncelerin çe?itlili?ini ve çoklu?unu kabul etmi?tir, hatta dine küfretmeyi, çoktanr?l??? ve ateistli?i de bu dünyanın bir gerçe?i olarak görür. Bu yüzden de “neyin do?ru neyin yanl?? oldu?u ancak k?yamet gününde anla??lacakt?r” der.

b) ?nsanlar kendi inanç ve dinlerini seçmekte özgürdür. Hiç kimse hiçbir dini kabul etmeye ya da hiçbir dinden ç?kmaya zorlanamaz.

c) Kimse bu dünyada herhangi bir dine inand??? için cezaland?r?lamaz. Suç bir hareketin sonucunda olur, bir inanç ya da iman?n de?il.

d) Kimse din de?itirdi?i ya da ?slam gibi bir dini terk etti?i için cezalanamaz. Mürtetler için idam gibi bu tarz? dünyevi bir ceza, ?slam'?n temel de?erlerine kar??d?r.

e) Kimse ?slam'?n ?artlar?n? yerine getirmeye ve günah sayd?klar?ndan uzak durmaya zorlanamaz.

f) Dini de?erleri ele?tirmek özgür bir ?slam anlay???n?n do?as?nda vard?r. Bundan ötürü kimse bu dünyada ya da öbür dünyada cezaya tabii olamaz.

g) ?slam dahil bir dini inan??? a?a??lamak, küçük görmek, alay etmek yanl??t?r. Bunu yapmak ayn? zamanda inanan?n namusuna ve itibar?na sayg?s?zli?kt?r. Kuran göre tanr? ateist inançlar? a?a??lamak da yasaklanm??t?r.

III. Nefret söylemi olarak dini a?a??lanmas?

Ki?isel ve Siyasal Haklar Uluslararası Sözleşmesi'nin 20. Maddesi'ne göre ayrımcı?la, dü?manlı??a ve ?iddeti te?vik eden milli, ?rksal ve dini nefret savunuculu?u yasayla yasaklanmas? gerekir. Dini de?erleri a?a??lamak ise inanlar? küçümsedi?i için nefret söylemi olarak de?erlendirilip suç olarak say?lmas? gerekir. Bu suçu i?leyenler sivil mahkemelerde jüri huzurunda yarg?lanmal?d?r. Ku?kusuz bu suçlar?n cezas? idam de?ildir.

Nefret söyleminin kanun ile yasaklanmas? gerekti?i konusunda uluslararası bir mutabakat vard?r. Ayn? zamanda bu yasaklar her türlü ifade özgürlü?ü hakk?n? geçersiz k?laca?? ya da ifade özgürlü?ünü devre d??? b?rakaca??n? belirtir. Geli?mi? ülkeler arasında yalnızca ABD'de nefret söylemi düzenlemesi ifade özgürlü?üyle [ba?da?maz](#). ?ngiltere'de ise birçok yaz?l? kanun bireyleri nefret söyleminden korur. Bu [kanunlar](#) nefret, tehdit, küfür içeren ve birini ya da bir dini a?a??layan

Özgürlük Platformu

Thirteen languages. Ten principles. One conversation.

<https://freespeechdebate.com/tr>

söylemi yasaklar. Nefret söylemi para cezası, hapisle ve her ikisiyle birden cezalandırılabilir.

Saldırgan ateistler arasında, eleştiri bir yanda ve azaalama, dalga geçme ve küçük görme bir yanda olmak üzere sınırların olmayışı, tutucu inanç sahiplerinin aşırı ıddetli çekişmelerine sebep oldu ve olmaya da devam edecek.

Makul bir dünyanın tartışması insanlar arasında karışıklık saygıda yatıyor. Dünya nüfusunun dörtte birinin inandığı inançlar azaalamak ve onlarla dalga geçmek, örneğin kutsal kitap ve peygamber, o dine mensup bazı tutucu inananların ıddet içeren aşırı tepkileriyle karışılma sonucunu göslemeden mümkün olmaz.

İnanç ve mürtetlik arasındaki çatışmayı engellemek için, eleştiri ve hakaret arasındaki sınırlar iyi çizilmelidir. Bu sınırlar yerel ve kültürel olgunluğa göre değişir. Az gelişmiş ülkelerde, eleştirilerin çoğu azaalama, gelişmiş ülkelerde ise azaalamalar eleştiri gibi algılanır. Bunun için bu sınırların çizilmesi ciddi bir saha araştırması ve teorik araştırma gerektirir. Fakat dinamik ve olgun bir dünyaya ancak dini değerlere ve ifade özgürlüğüne karşı saygı ile ulaşılabılır.

Bir inananın kendi dini görüşlerini başkasına dayatmasına hakkı olmadığı gibi bir ateistin de kendi kişisel görüşlerini evrensel değer mi gibi dayatmaya hakkı yok. Her türlü ıddet, hakaret ve nefret söyleminin önlenmesi için İnsan Hakları Evrensel Beyanamesi'nin yanında Dini Değerlerin ve Din Dışı Değerlerin Sorumluluğu ve Görevi Evrensel Beyanamesi'ne ihtiyacımız var.

Tıpkı mürtetlerin cezalanması ve idam edilmesinin yasaklanması gerekiyorsa, ateistlerin ve inanç sahibi olmayanların dini azaalamaların ve dinle alay etmelerinin bir suç olarak kabul edilmesi gerekir. İnançlılar ve ateistlerin her iki tarafa da yarar sağlayacak eleştiri özgürlüğünü kabul etmelidirler. Karışıklık saygıya dayalı, sağlıklı bir rekabet Müslümanlar ve diğer dinlere ve düşüncelere inananlar arasındaki en makul iletişim biçimi olacaktır.

3. Üç ilke

Az da belirteyim üç ilke, bir yanda "inancın kendisine değil, inanç sahibine" saygı duymanın ve öbür yanda, hem İslam inancı tartışmanın hem de ifade özgürlüğünün koşullarından:

- Dini inançlar eleştirebilme özgürlüğü
- Dini ve ateist inançlar nefret söylemi diyerek azaalamanın yasaklanması
- Mürtetlikle ilgili tüm cezaların, özellikle idamın, kaldırılması

Yayımlandı March 12, 2012